

Звіт
за результатами проведення публічного
громадського обговорення та електронних консультацій з громадськістю

до проєкту наказу Міністерства фінансів України
«Про затвердження Порядку складання іспитів при атестації аудиторів»

№ з/п	Автор пропозицій та зауважень	Зміст пропозицій та зауважень	Відмітка про врахування з відповідним обґрунтуванням (враховано, враховано частково, не враховано)
I. Загальні положення			
1.	Р. В. Кузіна та Н. О. Лоханова Одеський регіон	До підпункту 4 пункту 2: кваліфікаційний іспит – іспит, який має засвідчити компетенції кандидата в аудитори застосовувати теоретичні знання на практиці;	Не враховано
2.	Аудиторська палата України	До підпункту 6 пункту 2: У термінах визначити незалежні центри оцінювання знань, як юридичні особи, які не є центрами з підготовки іспитів та пов'язаними особами теоретичних знань та кваліфікаційного іспиту, які складають кандидати в аудитори.	Враховано частково незалежні центри оцінювання знань – юридичні особи, акредитовані Комісією з атестації для проведення (адміністрування) теоретичного іспиту та/або кваліфікаційного іспиту, які складають кандидати в аудитори
3.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 5: Об'єднання декількох напрямів в один іспит і декілька іспитів на один напрям виглядає спробою поєднати непок'єднане і штучно підвести процедуру теоретичних іспитів під існуючі сертифікаційні програми. Доречним тоді вже було б орієнтуватися міжнародні програми і вести перемовини щодо можливості їх перекладу українською мовою. Маючи кращі світові практики, намагатися створити щось власне і краще – чи така мета покладена перед Комісією з атестації?	Не враховано

4.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 6: В Порядку відсутня норма, яка б встановлювала відповідальний суб'єкт за програму кожного іспиту. Ці програми мають бути єдиними для всіх навчальних центрів, розроблятися Комісією з атестації (може із залученням фахівців), але остаточне рішення щодо затвердження програми має приймати Комісія з атестації. Тільки так може бути забезпечена диференційованість професійних знань і компетенцій	Не враховано
5.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 8: Виключити пункт Вважаємо неприпустимим в нормативних документах, що розробляються у відповідності до Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» передбачати будь-які іспити, не передбачені в зазначеному законі. В даній нормі «особи» - це хто? Це будь-хто? Якщо так, то чому ці іспити прописано в Порядку атестації аудиторів? Якщо «особи» - це кандидати в аудитори, то законом не передбачено для них додаткових іспитів, відповідно Порядком теж не може бути передбачено. Добровільно – тоді це не Порядок, як нормативний документ, це може бути ініціатива громадських, професійних та інших організацій, яким і зараз не заборонено це робити.	Враховано
	Р. В. Кузіна та Н. О. Лоханова Одеський регіон	Виключити пункт	Враховано

6.	<p>Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»</p>	<p>До пункту 11: Добровільно скласти теоретичні іспити (у тому числі із зарахуванням теоретичних знань) можуть фізичні особи, які виявили таке бажання. «Фізичні особи, які виявили таке бажання» - це не кандидати в аудитори? Тоді навіщо про них зазначати в Порядку атестації аудиторів?</p>	<p>Враховано</p>
7.	<p>Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»</p>	<p>До пункту 12: Особам за результатами успішного складання: Ким присвоєна може бути кваліфікація? Законом «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» ст.19 п. 9 ч.9 до компетенції комісії з атестації належить <u>прийняття рішення про визнання кваліфікаційної придатності особи до провадження аудиторської діяльності.</u> Жодна інша кваліфікація не може бути присвоєна Комісією з атестації, бо такі права у неї відсутні за зазначеним законом.</p>	<p>Враховано частково Кандидатам в аудитори за результатами успішного складання: перших п'яти теоретичних іспитів може бути видано документ про підтвердження теоретичних знань з бухгалтерського обліку за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку; перших семи теоретичних іспитів може бути видано документ про підтвердження теоретичних знань з бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності.</p>
	<p>Р. В. Кузіна та Н. О. Лоханова Одеський регіон</p>	<p>Не співпадає з національною рамкою кваліфікацій (МОН) Забезпечити узгодження з Національною рамкою кваліфікацій</p>	<p>Враховано частково</p>
	<p>Аудиторська палата України</p>	<p>Згідно з пунктом 12 розділу I Порядку особам за результатами успішного складання 5-ти обов'язкових іспитів та додаткового іспиту за галузевим принципом може бути присвоєна відповідна кваліфікація, що не передбачено ні одним нормативно-правим актом. На думку Ради АПУ ці кваліфікації не можуть мати статусу «фахівця з обліку та аудиту», тому що згідно Порядку зазначені особи не вивчали та не складали іспиту з аудиту.</p>	<p>Враховано Кандидатам в аудитори за результатами успішного складання: перших п'яти теоретичних іспитів може бути видано документ про підтвердження теоретичних знань з бухгалтерського обліку за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку; перших семи теоретичних іспитів може бути видано документ про підтвердження теоретичних знань з бухгалтерського</p>

			обліку за міжнародними стандартами фінансової звітності.
II. Підготовка іспиту			
8.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 1: Підготовку екзаменаційних завдань до складання обов'язкових теоретичних іспитів; додаткових — теоретичних — іспитів та кваліфікаційного іспиту здійснюють центри з підготовки іспитів, акредитовані Комісією з атестації	Враховано Підготовку екзаменаційних завдань до складання теоретичних іспитів та кваліфікаційного іспиту здійснюють центри з підготовки іспитів, акредитовані Комісією з атестації.
9.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 2: На кожний обов'язковий теоретичний іспит та додатковий теоретичний іспит акредитується один центр з підготовки іспитів. Один центр з підготовки іспитів максимально може бути акредитований на підготовку трьох обов'язкових теоретичних іспитів	Враховано частково Для підготовки окремого теоретичного іспиту або кваліфікаційного іспиту акредитується один центр з підготовки іспитів. Один центр з підготовки іспитів максимально може бути акредитований на підготовку трьох теоретичних іспитів.
	Р. В. Кузіна та Н. О. Лоханова Одеський регіон	Виключити	Враховано частково
10.	Р. В. Кузіна та Н. О. Лоханова Одеський регіон	До абзацу третього пункту 3: Програма іспитів затверджується Комісією з атестації та публікується на сайті	Не враховано
	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	Програма іспиту не може подаватися Центром. Ці програми мають бути єдині, затверджені Комісією з атестації, офіційно оприлюднені на сайті ОСНАД і АПУ. Центр не уповноважений приймати рішення щодо професійних знань і компетенцій аудиторів – це функція регулятора.	Не враховано
11.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До абзацу четвертого пункту 3: Приклад – це розроблений екзамен? Чи це фрагмент? Чи готові Центри розробити екзамени до прийняття рішення про їх акредитацію?	Не враховано

		Оскільки норма викликає велику кількість питань – вона має бути уточнена.	
12.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До абзацу п'ятого пункту 3: На цьому закінчується конфіденційність процесу, бо ті, хто готував довідку, надсилав, приймав, реєстрував тощо – вже мають інформацію про укладача....	Не враховано
13.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 4: Для оцінки якості мають бути критерії такої оцінки. За умови відсутності критеріїв будь-яке рішення Комісії з атестації створює ризики необґрунтованої відмови в акредитації.	Не враховано
14.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 5: Центри з підготовки теоретичних іспитів акредитуються на три роки. Доцільно акредитувати не Центри з підготовки іспитів, а укладачів іспитів.	Не враховано
15.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 6 : Запропонований підхід до кваліфікаційного іспиту представляється методологічно невірним. Комісія з атестації (може з використанням пропозицій від Центрив, за згодою обох сторін) повинна розробити єдину, офіційну, затверджену та оприлюднену Програму кваліфікаційного іспиту. Далі Комісія на договірних засадах має отримувати від акредитованих центрів з підготовки іспитів розроблені завдання з відповідями і критеріями оцінки в кількості, достатній для створення «банку» завдань. На кожний екзамен з цього «банку» Комісією з атестації мають обиратися завдання, що сприятиме конфіденційності	Не враховано

		завдань, деконцентрації завдань в одному навчальному центрі, «анонімності» укладача.	
	Аудиторська палата України	Повинні бути відкориговано пункт, де зазначено, що «для підготовки екзаменаційного завдання кваліфікаційного іспиту окремий центр з підготовки іспитів не акредитується. Підготовку екзаменаційного завдання кваліфікаційного іспиту забезпечують центри з підготовки іспитів, акредитовані для підготовки теоретичних іспитів».	Враховано Для підготовки екзаменаційного завдання кваліфікаційного іспиту акредитується центр з підготовки іспитів, крім тих, які акредитовані для підготовки екзаменаційних завдань теоретичних іспитів.
16.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 8: «Безпосередню підготовку екзаменаційних завдань... здійснює <u>укладач іспиту, визначений центром</u> з підготовки іспиту. ... Інспекцією <u>визначається відповідальний укладач іспиту</u> Так Центром чи Інспекцією визначається укладач? Краще б визначався Комісією з атестації. Програма, запропонована Комісією, і затверджена Інспекцією, укладачі, обрані Комісією - і процес підготовки до іспиту незалежний від того, хто навчає. Нібито до цього прагнули?	Враховано Безпосередню підготовку екзаменаційних завдань, рішень цих завдань та критеріїв їх оцінювання для теоретичних іспитів здійснює укладач іспиту, визначений центром з підготовки іспиту. Підготовку кваліфікаційного іспиту за рішенням Комісії з атестації може здійснювати група укладачів. В процесі підготовки екзаменаційних завдань, рішень цих завдань та критеріїв їх оцінювання укладач іспитів (група укладачів іспиту) є незалежним (незалежною) від центру з підготовки іспитів. Під час підготовки екзаменаційних завдань, рішень цих завдань та критеріїв їх оцінювання укладач іспитів (керівник групи укладачів іспиту) взаємодіє з визначеною Комісією з атестації особою для попередньої оцінки якості екзаменаційних завдань.
	Аудиторська палата України	Тобто, Центри в даному випадку в більшій мірі відіграють роль посередника для визначення укладача іспиту. Але таким чином розширюється коло осіб, які теоретично можуть мати доступ до екзаменаційних завдань заздалегідь. Можливо	Не враховано

		було б краще, щоб укладача також визначала та затверджувала Комісія з атестації, що є найпоширенішою практикою серед загальноновизнаних сертифікаційних програм світу, наприклад ACCA, CIMA тощо.	
17.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 9: Питання взаємодії укладача іспитів і Комісії чи Інспекції – не питання Порядку атестації аудиторів. Тому представляється доцільним виключити всі положення, що стосуються взаємовідносин укладача іспиту і Комісії чи Інспекції	Не враховано
18.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 10: Аналогічно, питання взаємодії особи для перевірки якості завдань і Комісії чи Інспекції – не питання Порядку атестації аудиторів. Тому представляється доцільним виключити всі положення, що стосуються взаємовідносин особи для перевірки якості завдань і Комісії чи Інспекції	Не враховано
19.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 14: Що розуміється під координацією? Як Інспекція буде координувати? Чи не буде це втручанням в господарську діяльність суб'єктів господарювання? Якщо норма викликає багато питань, вона має бути уточнена.	Враховано

20.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 15: Екзаменаційна робота як з теоретичного іспиту, так і кваліфікаційного іспиту складається з тестів у вигляді питань, а також ситуаційних завдань, які мають розкривати здатність застосування теоретичних знань на практиці. У структурі екзаменаційної роботи частка тестів може становити від 30 % до 40 % від загальної кількості балів за іспитом.	Враховано частково Екзаменаційне завдання з теоретичного іспиту як правило, складається з тестів у вигляді питань, а також ситуаційних завдань, які мають розкривати здатність застосування теоретичних знань на практиці. Структура екзаменаційного завдання з теоретичного іспиту визначається у програмі іспиту.
21.	Аудиторська палата України	До пункту 16: Кваліфікаційний іспит також має включати питання з такого напрямку, як податкове законодавство та законодавство про єдиний соціальний внесок.	Не враховано
22.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 17: Підготовка програми іспиту (якого іспиту? теоретичних чи кваліфікаційного іспиту?), екзаменаційних завдань, рішення цих завдань та критеріїв їх оцінювання здійснюються з урахуванням вимог міжнародних стандартів освіти Міжнародної федерації бухгалтерів та вимог міжнародно визнаних професійних організацій аудиторів та бухгалтерів, які є дійсними членами Міжнародної федерації бухгалтерів, що прийняли рішення про визнання рівня професійної компетентності, підтвердженої теоретичними іспитами, підготовленими центрами з підготовки іспитів відповідно до цього Порядку.	Не враховано

23.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 18:</p> <p>Питання взаємодії укладача іспитів і Комісії чи Інспекції – не питання Порядку атестації аудиторів. Тому представляється доцільним виключити всі положення, що стосуються взаємовідносин укладача іспиту і Комісії чи Інспекції.</p>	Не враховано
III. Організація складання іспитів			
24.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 2:</p> <p>Проведення кваліфікаційного іспиту може бути організовано більше двох разів на рік, якщо не менш як за 3 календарних місяці до наступної сесії до Комісії з атестації надійде більш ніж 50 заявок від кандидатів в аудитори, які можуть бути допущені до складання кваліфікаційного іспиту. У такому випадку Комісія з атестації приймає окреме рішення, в якому зазначається дата і час проведення кваліфікаційного іспиту.</p>	Не враховано
25.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 3:</p> <p>Що таке «попередня оцінка якості екзаменаційних робіт»?</p>	Не враховано
26.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 5:</p> <p>Які функції у незалежних центрів оцінювання знань? Екзамени вони не розробляють, роботи вони не перевіряють... Тобто задача центра надати аудиторію, записати екзамен, розкласти роботи по конвертах, і передати їх в ту ж саму Комісію з атестації... Представляється, що в законі зовсім інша була мета закладена...</p>	<p>Враховано частково</p> <p>Теоретичні іспити та кваліфікаційний іспит проводяться (адмініструються) незалежними центрами оцінювання знань, акредитованими Комісією з атестації.</p>
27.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 8:</p>	<p>Враховано</p> <p>Кандидати в аудитори для складання теоретичних іспитів та кваліфікованого</p>

		Кандидати в аудитори для складання теоретичних іспитів та кваліфікованого кваліфікаційного іспиту реєструються окремо для складання кожного іспиту, які планують скласти протягом екзаменаційної сесії	кваліфікаційного іспиту реєструються окремо для складання кожного іспиту, які планують скласти протягом екзаменаційної сесії.
28.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 10: Пропонується перебачити електрону можливість реєстрації кандидатів на екзамен	Враховано Пунктом 13 передбачено, що документи подаються кандидатом в аудитори до Інспекції особисто, поштою або засобами електронного зв'язку.
29.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До абзацу четвертого пункту 10: Після реєстрації на перший теоретичний іспит кандидат в аудитори отримує унікальний реєстраційний номер кандидата. Реєстрація для складання решти теоретичних іспитів та кваліфікаційного іспиту здійснюється із застосуванням реєстраційного номера кандидата в аудитори. Див. п. 15	Не враховано
30.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 11: Пропонується перебачити електрону можливість реєстрації кандидатів на екзамен	Враховано Пунктом 13 передбачено, що документи подаються кандидатом в аудитори до Інспекції особисто, поштою або засобами електронного зв'язку.
31.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 12: Пропонується перебачити електрону можливість реєстрації кандидатів на екзамен	Враховано Пунктом 13 передбачено, що документи подаються кандидатом в аудитори до Інспекції особисто, поштою або засобами електронного зв'язку.
32.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 13: Норми цього пункту вступають в суперечність з попереднім – в п.12 вимагається засвідчувати в Інспекції під час особистого подання документи, а в цьому пункті – передбачається надсилання електронною поштою без засвідчення	Враховано

33.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 20:</p> <p>Для забезпечення максимальної прозорості проведення іспитів має здійснюватися відеозапис процедури проведення іспиту. Відеозаписи передаються незалежним центром оцінювання знань Інспекції, яка забезпечує їх зберігання протягом п'яти років з дати проведення іспиту.</p>	Не враховано
IV. Перевірка екзаменаційних робіт та затвердження результатів складання іспитів			
34.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 1:</p> <p>Навіщо в цьому розділі про «попередню оцінку рівня якості завдань іспитів»? Це має бути на етапі підготовки до іспиту, а ніяк на етапі перевірки вже робіт.</p>	Не враховано
35.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 2:</p> <p>Особи з перевірки екзаменаційних робіт призначаються Комісією з атестації на кожний теоретичний іспит та кваліфікаційний іспит терміном на три роки.</p>	Не враховано
36.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 11:</p> <p>Інспекція передає за актом приймання-передачі особі з контролю якості перевірки екзаменаційних робіт конверти з екзаменаційними роботами та екзаменаційними відомостями з підсумковим балом екзаменаційної роботи від 45 до 55 балів. Особа з контролю якості перевірки екзаменаційних робіт має право відібрати додаткові екзаменаційні роботи для оцінки якості перевірки робіт.</p>	Не враховано
37.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	<p>До пункту 16:</p> <p>На письмову вимогу кандидата в аудитори йому може бути письмово повідомлено про допущені</p>	<p>Враховано частково</p> <p>На кожного кандидата в аудитори Інспекція відкриває окрему справу, в якій</p>

		помилки в екзаменаційній роботі, який не склав іспит, може бути надано можливість ознайомитися з перевіреною роботою безпосередньо в приміщенні Інспекції протягом часу, достатнього для підготовки апеляції (оскарження) відповідно до п.17 цього Положення.	зберігаються всі заяви та документи для реєстрації, екзаменаційні роботи всіх іспитів, результати складання іспитів та інші матеріали, пов'язані зі складанням іспитів. Справи кандидатів в аудитори зберігаються протягом п'яти років з дати оголошення результатів останнього іспиту.
38.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 20: Результати складання іспиту Рішення Комісії з атестації про визнання кваліфікаційної придатності особи до провадження аудиторської діяльності оприлюднюються на офіційному вебсайті Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (без зазначення кількості отриманих балів).	Не враховано
VI. Порядок розподілу коштів отриманих за складання іспиту			
39.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 3: Якщо укладачів буде декілька – пропонуємо передбачити розподіл винагороди пропорційно балам. При цьому звертаємо увагу – що розробка тестів на 10 балів не дорівнює трудовитратам на розробку завдання на 10 балів.	Не враховано
40.	Всеукраїнська громадська спілка «Палата аудиторів і бухгалтерів України»	До пункту 4: Якщо оплата послуг незалежних центрів оцінювання визначається за остаточним принципом (після укладачів і після осіб, що перевіряють, тобто залишається 30%), цієї суми може бути недостатньо для оплати їх послуг.	Не враховано